

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!
PROVINCIAL LIBRARY
WINDSOR

UKRAINIAN LABOR NEWS
Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

PIK VI. Ч. 65. ЧЕТВЕР, 19. ЧЕРВНЯ 1924. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, JUNE 19th, 1924. No. 65. VOL. VI.

Італійське фашистське правительтво зрезигнувало

МУССОЛІНІ ФОРМУЄ НОВИЙ КОАЛІЦІЙНИЙ КАБІНЕТ, В КОТРИЙ БУДЕ ПРЕМ'ЄРОМ.

ДО НОВОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА УВИДУТЬ ЕКСПРЕМ'ЄРИ ОРЛЯНДО, САЛЯНДРА І ДЖІОЛІТТІ.

Телефонічне подання між Римом і Парижем зістало перерване у вівторок вечером.

ПАРИЖ, 18. червня. — Цензурані і непотвержені депеші з Риму доносять, що італійський кабінет зрезигнував. Депеша подає, що Муссоліні перформовує кабінет, однак задержує уряд прем'єра. Телефонічне подання між Парижем і Римом зістало перерване вчора вечером. Відомості про італійську кризу отримано тут в правительствених кругах. В донесеннях сказано, що в новий кабінет увидуть експрем'єри Орляндю, експрем'єри

Саландра і експрем'єри Джіолітті. Як що це донесення є правдиві, то воно вказує, що прем'єр Муссоліні формує коаліційне правительтво. Орляндю і Саландра є лібералами, а останній з них уважається до певної міри профашістом. Експрем'єра Джіолітті одні називають антифашистом, інші знову — незалежним. Він пробував організувати незалежну партію для опозиції фашистським інтересам під час весняних виборів в Італії.

ЗНИКНЕННЯ ПОСЛА МАТТЕОТТІ ВИКЛИКАЛО НЕСПОКІЙ СЕРЕД РОБІТНИКІВ ІТАЛІЇ.

Правительтво концентрує в стратегічних місцях військо і карабінерів проти робітників.

РИМ, 17. червня. — Прем'єр Муссоліні заявив вчора на засіданні кабінету, що особа підозрює за замордування соціалістичного посла Маттеотті, зістали вже арештовані і поліція шукає дальших безпосередніх і посередніх співзасідателів морду.

Муссоліні оповістив також резигнацію Альда Фіні, державного підсекретаря внутрішніх справ, однак сказав, що Фіні не мав нічого спільного зі зникненням соціалістичного посла.

Після засідання кабінету оповіщено, що посол Федерзоні зістав вибраний на уряд міністра внутрішніх справ. Міністерство внутрішніх справ було без шефа через останні два роки.

Серед робітничих юній помічається неспокій. Правительтво підприймає охоронні кроки і збирає в різних стратегічних місцях військо і карабінерів, кінних і піших.

На заклик соціалістів, робітники вийшли в деяких місцях на протестний страйк. Поліція захопила численні манифести, видані антифашистською групою, а на залізничних двірцях в Римі забрано копії

газети "Аванті" після її прибуття з Мілану. Командант Бертіні, голова римської поліції, зістав вчора усунений зі свого уряду за те, що не впів заарештувати командантів Россі і Філіппелі, двох визначних фашистів, яких пошукується в зв'язку з замордуванням соціалістичного посла. Командант Дебонно, генеральний голова італійської поліції, зрезигнував і буде заступлений командантом Пальмієрі, теперішнім префектом поліції в Турині. По Маттеотті не знайдено ніякого сліду, однак панують гадьке переконання, що він зістав замордований. Жінка Маттеотті дістає зі всіх частей Італії дуже багато депеш з висловами співчуття. Ряд соціалістичних послів, які через кілька останніх днів робили пошукування в ділі коло озера Віго, залишили свою роботу і повернули до Риму. Думають, що тіло замордованого посла кинено в озеро. Правительтво оповістило, що остро покарає кожну газету, яка надрукує неправдиві відомості в зв'язку зі зникненням соціалістичного посла.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАПЛАТИЛО \$10,000 ЗА ВУГЛЯ, КОТРОГО НІКОЛИ НЕ ДОСТАВЛЕНО.

Вже від довшого часу в Вінніпегу засідає спеціальна комісія, назначена домініанним правительством, та розсаджує доставу вугля до департаменту міліції і оборони в Вінніпегу. На засіданні тої комісії 17. червня виявилось, що до військових бараків в Токсідю не доставлено 29 вагонів вугля, за котрі правительтво заплатило. Компанія, що доставляла туди вугля, називається "The Canadian Coal Sales Co."

Кожний вагон вугля, заплачений правительством, містив в собі 35 до 40 тон, так що ра-

зом правительтво заплатило за поверх 1,000 тон вугля, котрого зовсім не доставлено. Контрактна ціна за вугля була \$10.45 і таким робом департамент міліції втратив більше як \$10,000. Згаданих 29 вагонів вугля не доставлено на протязі 5 місяців доставляванню вугля.

ЛІСБОНА, Португалія, 17-го червня. — На записини демократичної партії прибув судія з Парижа Альфонсо Коста, щоб обняти уряд голови нового правительтва.

Французський прем'єр Ерріо заявляє в парламенті, що Франція визнає Союз Радянських Республік.

ПАРИЖ, 18. червня. — Деклярація кабінету прем'єра Ерріо, предложена вчора парламентові, підтвержує, що Рурщина не буде евакуована до часу, поки Німеччина не дасть гарантій, запропонованих в звіті експертів.

Іншими важливіми точками деклярації є: Привернення нормальних зносин з Союзом Радянських Соціалістичних Республік. Ратифікація оставших договорів, підписаних на Вашингтонській розоружній конференції, та міжнародної конвенції праці.

Заключення мира з Туреччиною. Розоруження Німеччини алянтами і в як найкоршій часі "Лігою Націй". Скасування французької амбасаді при Ватикані і строге застосування закону про релігійні конгрегації.

Загальна амністія, за винятком для бунтівників і зрадників. Приняття назад до праці відправлених залізничників. Зменшення видатків на військові видповідно до потреб охороны краю.

Фіскальна програма включає знесення законів, заведених декретами при кінці режиму Пуанкаре. Гастон Думерг, новий президент Франції, в своїм першій післанню до парламенту заявив вчора, що перед введенням в життя звіту репараційних експертів, Німеччина мусить доказати свою добру віру. Такий доказ, казав він, мусить випливати з фактів, а не лише з самих заяв без попереднього заповнення, що вони будуть виповнені.

В політичних кругах завважають, що новий президент і прем'єр Ерріо солідаризуються в заграничній політиці, як це видно з їх заяв перед парламентом. Також кажуть, що їх становище супроти Німеччини мало ризикує від становища, яке заміняли експрем'єри Мілеран і бувший прем'єр Пуанкаре.

ПРАВИТЕЛЬСТВО СМУТСА ПОБИТЕ ПІДЧАС ВИБОРІВ В ПОЛУДНЕВІЙ АФРИЦІ.

В новім парламенті будуть мати більшість Партія Праці і націоналістична партія.

ЖЕРІП ТАВН, Полуднева Африка, 18. червня. — Під час генеральних виборів, які відбулися вчора по цілій Полудневій Африці, прем'єр Смутс зістав побитий в Преторія Вест.

Поразка прем'єра Смутса є великою несподіванкою для правительственої партії. Смутс дістав 1,022 голоси, а його противник, робітничий кандидат Гей — 1,407 голосів. Націоналістичний кандидат в тім окрузі відтягнув свою кандидатуру перед виборами.

Голосування в Ренд викazuje збільшення робітничих і націоналістичних голосів. Партія Праці здобула Турфонтея, Спрингс і Баксборо, а також Умбіло в Наталу. Вслід виборів викazuje вчора вечером, що різні партії вибрали таке число своїх послів: Правительствена 3, робітничі 7, націоналістична 3, незалежним 1.

Тут переважає погляд, що правительтво не може тепер надіятися на здобуття більшости в парламенті. Число послів збільшено в теперішніх виборах до 135.

Вслід виборів викazuje в політичних кругах в порівнянні з виборами 1921 року. Тоді вибрано 78 послів з партії Смутса, або полуднево-африканської партії, 44 націоналістів, 11 робітників і одного незалежного — всіх разом 134 послів.

ПРОГНАНИМ НІМЦЯМ ДОЗВОЛЕНО ВЕРНУТИ ДО РУРЩИНИ.

ПАРИЖ, 17. червня. — Сімом тисячам Німців, прогнаним з Рурщини на приказ французької армії, дозволено повернути домів. В цім числі є включені 600 німецьких цювних урядників, яких прогнано з їх урядів.

АЕРОПЛЯН НА 12 ОСІБ ІДЕ 248 МИЛЬ НА ГОДИНУ. КОПЕНГАГА, 17. червня. — Тутешня німецька фабрика викинула для японського правительтва спеціальний аероплян, якого будова тревала два роки. Аероплян коштує \$135,000 і може робити 248 миль на годину та везти 12 пасажирів.

БЕРЛІН, 13. червня. — Комуністичні послі поставили в німецьким парламенті внісок, в якім домагаються амністії для всіх політичних в'язнів.

В МОСКВІ РОЗПОЧАВСЯ В КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ

В НАРАДАХ КОНГРЕСУ БЕРЕ УЧАСТЬ 1,000 ДЕЛЕГАТІВ, ЯКІ РЕПРЕЗЕНТУЮТЬ 60 КРАЇВ.

Становище Компартій в Канаді, Злуч. Державах і Пол. Америкі буде обговорене в особіних комісіях.

МОСКВА, 18. червня. — На п'ятім конгресі Комуністичного Інтернаціоналу, який розпочався тут вчора, є заступлених 60 країв, включаючи Канаду і Велику Британію.

Сьогорічний конгрес Комінтерна, заснованого Леніном, Зиновієм та іншими більшовіками в 1919 році, коли комунізм був мало чим більше як експериментом, стягнув 1,000 представників зі всіх населених частей земної кулі.

Ріжні краї мають таке число представників на конгресі: Німеччина 40; Франція 20; Італія 20; Англія 10; Мексико, Бразилія, Чиле, Аргентина, Уругвай і Парагвай по 2. Союз Рад. Соц. Республік має 136 делегатів, включаючи найвизначніших членів Комуністичної Партії.

На конгресі є заступлена майже кожна галузь людської раси. Можна там побачити всі роди лиця і одягу і почути правдивий Вавилон мов.

Становище Комуністичних Партій в Канаді, Злучених Державах і полудневій Америці буде обговорене спеціальними комісіями і будуть підпринті кроки для поширення в тих краях членства Третього Інтернаціоналу.

В СТ. ПОЛ РОЗПОЧАЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ ДЛЯ СФОРМУВАННЯ ТРЕТЬОЇ ПАРТІЇ.

СТ. ПОЛ, Минн, 18. червня. — Тут розпочалася вчора конвенція для сформування всекраєвої Фермерсько-Робітничої Партії, яка при надходящих виборах має виступати до боротьби з двома старими капіталістичними партіями. В конвенції беруть участь комуністичні делегати з Робітничої Партії Америки нарівні з іншими делегатами.

Перша сесія конвенції розпочалася при участі около 300 делегатів з 25 стейтів. Много сподіваних делегатів не прибуло. Це пояснюють тим фактом, що прогресивний сенатор з Висконзину Ла Фолет виступив недавно проти конвенції через те, що в ній беруть участь комуністи. Помімо того делегати конвенції мають намір номінувати Ла Фолета кандидатом на президентство Злучених Держав з рамені третьої партії.

Конвенцію отворив Томас Магоней, секретар Фермерсько-Робітничої Партії в стейті Миннесота. В своїй промові він критикував Ла Фолета за

того становище супроти конвенції, однак піддержував його кандидатуру на президента, як одногокого логічного чоловіка, що зможе повести невдоволених виборців країни до успішного атак на старі партії.

"Робітники і фермери цієї країни мусять бути зареєстровані третьою всекраєвою партією", заявив Магоней серед оплесків. "Ми зійшлися тут на-те, щоб започаткувати цей рух".

"Вони кажуть, що мертва рука Леніна править цією конвенцією", сказав Магоней. "Я не вірю, що так воно є. Я думаю, що фермери і робітники цієї країни правлять цією конвенцією".

Сталим председателем конвенції вибрано Чарлса Е. Тейлора з Монтани. Він дістав 718 голосів, Віліам Магоней з Миннесоти 116 голосів, а делегат Пунтем з Савт Дакоти 14 голосів.

Комуністи голосували разом з організаторами конвенції на він критикував Ла Фолета за

В МОНТРЕАЛІ АРЕШТОВАНО ПРЕДСТАВНИКА НЕІСТНУЮЧОЇ "У. Н. Р."

МОНТРЕАЛ. — В зв'язку з арештуванням тут якогось М. Кембела, що займався продажем паспортів давню неіснуючої "Укр. Нар. Республіки", очікується розкриття досить цікавої афери. Поки що встановлено, що М. Кембел встав безвартісні паспорти по 5 долларів за штуку. Кембел не говорить ні по російськи, ні по українськи. На допиті він заявив, що є лише агентом "Назвичайної Дипломатичної Місії Української Народної Республіки" у Вашингтоні, яку веде Іван Ардан, бувший український піп і редактор газети "Народна Воля".

Кажуть, що Кембелові вдалося "ошасливити" "паспор-

тами" не мало наївних, на яких він зробив не злий бизнес. Та врешті один з "ушасливених", Яков Картерський, вибрав на Кембела варнт і ціла справа опинилася в суді.

Судові прийдеється тепер вирішити справу міжнародного значіння, а саме: чи існує "Українська Нар. Республіка".

Торговельна Місія Союзу Радянських Соціалістичних Республік, що від кількох місяців перебуває в Канаді, годиться помочі судові винайти, чи існує яка У.Н.Р. Радянська торговельна місія надлена консулярними правами і удержує консулярний департамент, який видає паспорти горожанам Радянських Республік.

В СЕН ФРЕНСІСКО АРЕШТОВАНО 13 РОБІТНИКІВ.

СЕН ФРЕНСІСКО, Каліф., 17. червня. — Поліція арештувала тут вчора 13 людей і обвинуває їх о принадлежність до "I.W.W." (юні "Промислових Робітників Світа") та о ведення підбурюючої пропаганди. Арештування переведено на основі закону про кримінальний синдикалізм.

Арештування відбулись під час наїзду на юнію транспортних робітників. Підчас наїзду забрано також літературу. Поліція каже, що будуть переведені дальші наїзди.

АРЕШТОВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Минулої неділі, дня 15. червня, українські робітники в Форт Вільям, Онт., устроїли пікнік, на котрім були різного рода розривки, як це звичайно буває на всіх пікніках. Та на донос добрих "приятелів" (розуміється українського походження), на пікнік впаала поліція і арештувала двох товаришів за т. зв. колесо шашти і привезла їх до в'язниці у Форт Вільям. На другий день, в понеділок, відбулася в поліційнім суді розправа і арештовані товариші зістали засуджені на грошеву кару. Вінніпегська газета "Трібюн" подає в телеграмах з Форт Вільям, що один з арештованих зістав засуджений на заплачення \$25 карі і кошта. Одинайцять долларів, які прийшли з "колеса шашти", зістали сконфісковані. Буржуазна преса розписується тепер широко про збирання грошей на більшовицьку пропаганду.

ВИДАННЯ ВАРАНТ НА АРЕШТУВАННЯ МЕТЮСА.

ТОРОНТО, 18. червня. — На інструкції генерального прокуратора Нікла, онтерійського провінціального поліція видала варант на арештування будучого заступника скарбника провінції Онтеріо, Чарлса А. Метюса. Його обвинувається о порушення "Сікрет Комішнсу Ект-у".

Метюс оставив парламентарний будинок десь в половині марта, коли комісія публичних рахунків викрила в провінціанальній касі надужиття в зв'язку з провінціанальними бондовими транзакціями. Від тоді поліція не могла його нігде відшукати.

ВОЛ. ГНАТЮК ЧЛЕНОМ УКР. АКАДЕМІЇ НАУК.

Українська Академія Наук в Києві іменувала відомого українського вченого - етнографа Володимира Гнатюка своїм дійсним позаетативним членом. З хвилею переїзду Гнатюка до Києва, він став би етатовим членом. Є це перша номінація галицького України членом Всеукраїнської Академії Наук.

БЕРЛІН, 13. червня. — Комуністичні послі поставили в німецьким парламенті внісок, в якім домагаються амністії для всіх політичних в'язнів.